

SockenMagazinet

Informationsblad för dig med anknytning till Ramkvillabygden

Nr 225

februari 2019

Ramkvilla skola 50 år

Vi på Ramkvilla skola vill fira att skolan fyllt 50 år. Den 25/3 kommer vi att fira detta under skoldagen samt att vi bjuder in allmänheten att fira på kvällen. Tiden är 18.00-20.00. Det kommer att finnas fika till försäljning.

Vi undrar om någon har gamla foto, böcker, tidningsurklipp eller något annat som hör till skolan. Om någon har så skulle vi gärna vilja låna detta till vårt firande.

Har ni grejer så kan ni lämna detta till Bengt Milton.

Om det finns någon som vill komma och berätta om sin skoltid eller någon rolig speciell händelse på Ramkvilla skola för våra elever så välkomnar vi mer än gärna detta.

Har ni frågor går det bra att mejla eller ringa Bengt.

072-083 52 83 eller 070-312 66 85

Bengt.milton@vetlanda.se

Vi hoppas att ni vill vara med och fira med oss!

Personalen på Ramkvilla skola

Årsmöten

Söndagen den 17 mars har Ekonomiska föreningen och Hembygdsföreningen sina årsmöten, se kalender.

Glöm inte att nominera till Årets Ramkvillabo, utdelning sker under Hembygdsföreningens årsmöte.

Mer info kommer i nästa nummer!

Rättare på Ramkvilla gård

Det har skrivits en del om smeden Knut i detta magasin, han var också med i Ramkvillafilmen, så nu tänkte jag skriva lite om hans bröder.

Först om Gustav Fabian Nilsson som var min morfar. Deras far, Nils Johansson, kom från Bergunda utanför Växjö, och tog anställning som dräng på Ramkvilla gård 1865. Efter sex år gifte han sig med Johanna Svendsdotter från Fröderyd. Johanna hade tidigare jobbat på Hallsnäs som piga, men sen jobbade hon på färgeriet på Ramkvilla gård. Hon hade den oäkta dottern Agusta som var elva år vid den tiden. Familjen bosatte sig i en backstuga i Kyrkotorp norr om Skärbäck. Efter fyra år hade familjen utökats med tre pojkar, Karl född 1872, Gustav 1873, och Frans 1875. Då lämnade Agusta familjen hon var då 15 år, kanske blev det för många halvbröder att passa i den lilla backstugan. I kyrkböckerna står det bara att hon flyttat till Växjö.

Efter fyra år så föddes lillpojken Knut. När Knut var två år flyttade familjen till Ramkvilla gård där Nils hade fått tjänst som rättare. Den tjänsten hade han till 1896, då han tog över torpet Sofielund (nuvarande Eks hembygdsgård), och där bodde han till sin död 1914. Johanna bodde kvar till 1921 då hon dog.

Rättartjänsten togs nu över av sonen Gustav som två år tidigare gift sig med den sex år äldre pigan Amanda Svensson som var torparflicka från Tummaled. Gustav var 23 år när han blev rättare. Åren gick och 1910 fick de sitt sjätte och sista barn, Amanda var då 43 år och detta sladdbarn blev

min mor, som föddes i det hus som nu handlare Putte bor i.

Att vara rättare var nog inte helt lätt, det gällde att komma överens med alla drängar och pigor samt de som var ägare till gården. Han hade hand om gårdens skötsel samt vissa tider lastning av timmer på pråmar för transport till Braås. Det fanns tre lastkajer, en vid kyrkan, en vid Sundbron och den största vid Backa brygga. På sommaren kunde det någon gång hända att man satte i säten och lovade en pråm för att vanligt folk kunde få en åktur på släp efter ångbåten, det var väldigt uppskattat har min mor berättat.

Gustav fick 1915 en idé att han skulle göra något stort, han tog hela familjen med sig och flyttade till Trishult där han fått en tjänst som rättare. Men det blev inte som han hade hoppats på. Ägaren var svår att komma överens med och samarbetet med drängarna gick inte heller så bra. Hans tid på Trishult blev tre år och 1918 fick han sin tjänst tillbaka på Ramkvilla gård. Sedan stannade han till 1924 då han köpte en egen gård i Lövås, han var då 51 år gammal.

En sommar när jag rensade ogräs utanför Dalbo satt några gubbar på en bänk. En av dem ropade, -Jag vill prata med dig, är inte du "Rätans Rutas lu"? Jag svarade att det stämmer. Mannen hette Nils Andersson och hade varit granne med morfar. Han berättade en del om den tiden, att morfar hämtades när någon hade sjuka djur. Sonja Fransson har också berättat detta. Det är klart att om man har haft hand om djur i hela sitt liv har man skaffat sig en del kunskap. Nils sa också att Gustav och senare sonen Hjalmar hade en himla tur att de fått köpa den bästa gården i

byn. Jag frågade varför. Därför att de behövde aldrig lassa upp en harv!

Jag har inte så många minnen av morfar för han dog när jag var sju år, de hade då lämnat gården till sonen och bosatt sig i Landsbro. Mormor levde till hon var 91 år och hon bodde ibland hos oss. När man var i tolvårsåldern satt man och tittade på henne och förundrades över att hon kunde leva. Händer och armar var smala som skelett, ögonen insjunkna, ansiktet magert, ryggen krokig men blicken och tanken skärpt.

En morgon vid frukostbordet klagade far på att han inte fick köpa en mark bit som låg några stenkast från vårt hus. Mormor svarade, du skall inte sitta och klaga, var nöjd med det du har, det är bättre med en liten välsignad bit än ett stort förbannat stycke. Tänkvärda ord även i dag!

Ägare till Ramkvilla gård under Nils och Gustavs tid

På Nils tid ägdes gården av patron och hovmarskalk Patrik Reutersvärd i Stockholm. 1892 köptes gården av byggmästare E W Lundin, Stockholm. Gården brukades tre år av arrendator Isak Pettersson från Sjösås. Därefter sköttes den av förvaltare löjtnant Ulrik Boman.

På morfars tid ägdes Ramkvilla gård av Malmö snickerifabrik som köpte den 1898 och arrendator blev Robert Lundgren, han brukade den till 1913. När han kom till Ramkvilla var han ungtkarl men gifte sig 1911, då var han 57 år och hustrun hette Sofia och hon var 54 år. De adopterade sonen Olof som var son till änking Erik Johansson från Masthugget i Göteborg. 1913 flyttade de till Höreda Norregård där de tog över ett gårdsbruk i två år, därefter flyttade de till Myresjö.

Ny arrendator på Ramkvilla gård blev Enok Söderberg, även han var en ensam man. Han brukade i tio år, från 1913 till 1923. Han gifte sig 1911 med Herta Wivholm, syster till Göte, känd kantor och lärare i Ramkvilla. När de lämnar arrendet 1923 kommer familjen Lundgren tillbaka. Robert hade då hunnit bli 69 år och stod skriven som patron och som arrendator står sonen Olof, som gifte sig 1930, han var då 31

år. Olof brukade fram till dess att familjen Lamme tog över 1948. Det är ingen som har ägt gården så länge som familjen Lamme på de sista trehundra åren.

Hälsningar från Karl-Åke Carlsson i Viaskog

Tankar i januari

Det skvätter upp en slaskig blandning av grus och snö på mina ben när jag går på trottoaren. Ett regn som knappt syns faller stilla. Det blåser tag i min halsduk och jag huttrar till. Drar jackan tätare omkring mig men kylan når in ändå. Kanske kommer den inifrån? Alltid samma sak, varje år om och om igen. Julens glädje har lagt sig och det nya året har skålats in och helt plötsligt känns det som att allt blir svart. Glädjen liksom tar slut, energin åker långsamt ut och det är svårt att förstå att för bara en månad sen var julens glädje det enda jag kunde se. Nu känns det mer som att den är flera decennier bort, jag försöker återkalla minnet av glädjen i mina kusiners ögon när tomten kom och knackade på. Försöker känna smaken av farmors julkola och mammas vegetariska köttbullar men jag hittar det inte. Jag fortsätter gå. Skjuter bort alla mörkar tankar och länger på stegen och ökar takten som om jag tror att jag kan springa ifrån mörkret.

Jag tror inte jag är ensam om att ha denna typ av känsla efter julhelg och nyårsfirande. Som att bensinen är slut, total soppatorsk och när man ska tanka finns inte rätt bränsle. Jag funderar på vad som gör att vi känner såhär, kan det helt enkelt vara så att det blir för mycket. Alla glada känslor går åt under drygt en vecka och sen finns ingenting kvar. Men jag tror ändå inte riktigt på det, det hade varit skönt om det var så. Det hade varit en enkel förklaring till varför jag har svårt att hitta glädjen där på den slaskiga trottoaren. Men jag tror inte det är så enkelt. Det finns något som är djupare rotat i oss som att gör att januari månad känns längre än alla de andra månaderna tillsammans. Kan det vara så att man inte klarar av pressen som infinder sig när ett nytt år startar? Eller är det mörkret och slasket som liksom drar ut glädjen? Är det för att det är

svårt att släppa taget om det man lämnar efter sig, svårt att avsluta det kapitlet som varit ett helt år? Jag vet inte, det tror jag inte någon gör.

Men jag vet att det snart är över, detta tar också slut. Slasket kommer sakta att sopas bort från gatorna, det ständiga mörkret både utomhus och inom oss kommer sakta att övergå i ljus. Som en soluppgång i slowmotion kommer livet tillbaka. Det måste det göra, det har det alltid gjort förut. Nästa gång du ska tanka så kommer det finns rätt typ av bränsle. Kapitlet om detta nya år kommer att skrivas. Det kommer bli som alla tidigare kapitel som är skrivna om ditt liv. Allt går upp och ner, livet är inte en dans på rosor. Men allt kommer bli bra. Lyft blicken från den slaskiga trottoaren och fortsätt gå.

Edith Färjhage

Trampa i klaveret

I början av 1990-talet och innan jag själv hamnade i Hongkong skulle vårt företag satsa hårdare på Kina / Europa med direkta anlop av de stora containerfartygen i kinesiska hamnarna i stället för matartrafik via Hongkong. Våra Stilla Havs-slingor (USA) var redan igång med ett par hamnar och fler var på gång. För Skandinavien del besökte jag flera strategiska kunder och leverantörer, tonvikten låg på Shanghai till att börja med.

Det blev ett hektiskt program med massor av möten och inte minst viktigt, besök till containerhamnen som redan då flyttat ut till det som kallas Pudong efter att ha legat i centrala Shanghai. Dag tre eller fyra var vi ute och hälsade på i vår egen terminal och jag fick tillfälle att träffa ett stort entusiastisk gäng. Den som har varit i Asien på en dylik intensiv runda, inte bara i Kina, vet att dag tre eller fyra har man samlat på sig en skokartong med visitkort och i minnet har man ett antal hundra ansikten som lätt flyter ihop.

Nåväl, jag fick hälsa på hela gänget och alldeles när de påbörjat en presentation av verksamheten kommer ytterligare en person in i rummet med

en mugg i ena handen och en smörgås i den andra. Jag avbryter för att hälsa på denne sent anslutne kollega som glatt torkar av sig mot byxbenet och vi skakar hand. När jag undrar varför alla fnittrar förtjust så teaterviskar vår försäljningschef (och min numera mycket gode vän Scott Wu) att det var vår chaufför sedan flera dagar som jag hälsat på. Inte alltid lätt det där med ansikten....

Ingvar Fröberg

Maria – en körsångare

Tidig fm, matsäcken ska packas. Lång dag väntar och vad ska ätas? Får bli gårdagens bakade potatis med röra. Hinner öva lite till. Slingriga och hala vägar till körkompisen som ska hämtas upp. Vardagens glädje och bekymmer avhandlas. Möter upp bussen på Rådjursvägen. Körkompisar strömmar till och vi fyller bussen som ska ta oss mot Kristianstad och Heliga Trefaldighets kyrka. Det låter något det.

En och en halv timme väntar i bussen. Längst fram sitter två sopraner, snett bakom två altar. Annars har de flesta valt ensamma säten. Mycket packning och lite förberedelser är kanske förklaringen. Hänger med kusinen (och basen) och pratar bilar, jobb och lite släkt. Sopranen strax bakom övar flitigt, precis som vanligt. Många läser i mobilen, lyssnar på musik. Kaffedoft sprider sig. Mackor äts. Snackar med tenoren i sätet framför. Han är trevlig. Några sover, några bara blundar – anspanning med konsert. Gäller att förbereda sig på bästa sätt. Tenoren längst bak bjuder runt på ingefära-godis. Perfekt för halsen, eller?

Så når vi Kristianstad. Jösses, vilken kyrka. Ska vi fylla denna enorma kyrksal med vår acapella-sång? Kommer det något folk? Har vi övat tillräckligt? Hur ska det gå? Stor anspanning. Vi börjar direkt med kort uppsjungning och sen kör vi igenom programmet. Kör alla starter och får nöta, nöta på det som inte sitter. Oron sprider sig, körledaren missnöjd. Vi har ju övat, varför sitter inte allt som vi vill? Detaljer, detaljer.. det måste bli bra. Bäst. Det är ju det vi vill vara. Vi övar strax under 2 timmar och helt plötsligt har vi bara 40 min kvar till konsert.

Skynda, skynda.. byta om, piffa, snabbfika, dricka vatten, dricka mer vatten och så kissa... Kantorn ger oss ett gemensamt rum för ombyte dit vi kommer via en smal spiraltrappa. Stökigt, trångt, kläder överallt, ryggsäckar, noter – var är mina? Tenoren i bara kalsingar, vita skjortan åker på. Tjocka vinterskor byts mot finskor. Sjalen om axlarna och så lite läppstift. Har du sett min notpärm? Måste dricka mer vatten. Eller kanske inte, hinner jag kissa en gång till? Ner för spiraltrappan igen. Nu är det dags. Andas djupt.

Fokus, fokus – bara titta på körledaren, ingen annan. Andas lugnt, använd stödet. Sjung ut, artikulera, sänk pärmen, kom ihåg alla detaljer – vad är det vi har sagt? Kom ihåg. Och njut, framför allt njut.

Drygt en timme senare tar vi emot applåderna. Konserten är över. Äsch, vi missade lite där och lite där. Men visst, visst gick det ganska bra ändå..?

Lite fotografering och några kommentarer från nöjda besökare (jippi!!) och sen snabbt ut i bussen. Det har hunnit bli söndag kväll, mörkret har lagt sig och alla vill snabbt hem. Trötta. Ansparningen över. I bussen sprids kaffedoftan ånyo, apelsinklyftor på fat, mackor med smörgåspapper mellan, varmt te. Sticket fram. Körledaren har slocknat. Några har fortfarande ork och tjatrar glatt. Skrattar åt bild på kören på fb. Snö på vägarna, skönt slippa köra själv. Framme vid bussgaraget, in i kalla bilar. Skrapa ruta. In med matsäck, noter – vem har glömt sina kläder i bussen? Hej då, kör försiktigt hem, syns på onsdag igen med nytt verk att öva in.

Hem med körkompisen och sen sista slingriga vägen hem till väntande och överlycklig vovve som står vid dörren. Packa upp rester av matsäck, sätta in noterna, byta om. Det är nu sen kväll och lungorna och vovven behöver lite frisk luft. Ute är det minus 13 gr, snön knarrar, isen sjunger och fullmånen lyser helt magiskt.

Vilken dag. Vill aldrig, aldrig sluta sjunga.

Maria Lamme

Plymska Huset i Bäckaby

Februari 2019

Onsdag 6
Isterband med varm potatissallad.
Hallondessert.

Torsdag 7
Enbärsgröta med potatismos .
Moccafromage.

Onsdag 13
Stekt strömming med potatis.
Blåbärssoppa.

Torsdag 14
Flygande Jacob.
Mandelpudding.

Onsdag 20
Fläskkotletter med senapssås och potatis
Nyponsoppa med biskvier

Torsdag 21
Stekt fläsk med löksås och potatis.
Apelsinsoppa.

Onsdag 27
Potatisgulasch med skinka.
Pannkakor med glass.

Torsdag 28
Nötfärs på fat med gratinerat potatismos.
Vårdessert med hallon.

Maten serveras kl 12.30. Bröd, sallad, dessert och kaffe ingår, pris 80kr.

Välkomna att beställa av Dorrit Trolle 0383-72 14 64, 070-542 55 17 eller av Marie Hjort 070-66 22 444.

Reservation för ev. ändring.